

Missbrukarbarn lever i lögn

Barn till missbrukare lever med ständiga lögner och blir ofta dubbelt svikna. De lär sig att inte lita på sin omgivning.

Lennart Björk är legitimerad familjeterapeut och verksam i ANA, alkohol- och narkotikaenheten i Karlstad kommun. I ANA erbjuder man rådgivning och hjälp till människor med missbruksproblem och deras anhöriga. Lennart berättar en fiktiv historia om alkoholmissbruk i en familj. Så här kan det gå till.

Han och hon träffas. De blir ett par. Så går de på fest och han blir ”dyngrak”. Hon klagar och tycker att han borde kontrollera sitt drickande. Han lovar att göra det men tänker att hon bara skulle veta hur mycket han tålde förr om åren. Så kommer fler fester och det hela upprepas. Folk börjar snacka om dem. Han får minnesluckor. Hon pratar och tjuvar och är klok. Han befinner sig i sitt lustcentrum och kan inte tänka klokt. Han tycker inte att det är så farligt. De pratar förbi varandra.

En dag kommer hon och talar om att hon är med barn. Han skärper till sig men är onykter på BB när barnet kommer. Det blir ännu fler fester. Hans argument är många. Mycket på jobbet är bara ett exempel. Det ger honom argument för att ta en grogg och koppla av när han kommit hem. Bara det problemet att flaskan ofta blir tom innan han slutar och

går och lägger sig. Hon tänker att han åtminstone inte slagit henne eller slagit sönder saker. Men en dag grälar de och han slår sönder hennes finaste vas. Den hon fick som minne av sin älsklingsfaster. Han tog hennes fina vas i stället för den billiga fula som stod bredvid.

Dagen efter hotar hon med skilsmässa och han lovar att sluta nu när han är bakfull och ångerfull. Men han fortsätter att supa. Han gömmer sprit på alla tänkbara ställen och lyckas smygsupa. Hon märker detta då och då. Lennart berättade om en man som legat på knä och rensat rabatter en hel dag. Hans fru stod i fönstret och såg på. När han kom in luktade han sprit. För varje gång han kom in i huset var han mer och mer berusad. När hon till slut gick ut och tittade i rabatten hade han grävt ner flaskor där och satt i sugrör.

– Fantasin har inga gränser när det gäller att supa i smyg. Utåt sett döljer både hon och barnen för utomstående hur det är hemma. Ekonomin knakar till exempel. Alla vet redan ändå men ingen säger något. Man pratar inte om problemen. Det här brukar jag kalla den excentriska cirkusen. Den ena parten i familjen är helt upptagen av att supa medan de andra är helt upptagna med att

dölja detta, säger Lennart Björk.

Barnen far mycket illa i det här. Ofta är den nyktra parten så upptagen med den supande att barnen glöms bort. Frågar man barnen så minns de oftast de nyktra perioderna som värst. De blir en enda lång oroande väntan på att supandet ska komma tillbaka. Under den berusade fasen lovar den onyktre barnen saker. De här löftena sviker ofta föräldern efter tillnyktrandet. Den nyktra parten håller heller inte vad den onyktre lovat och därmed sviker man barnen dubbelt upp. Barn till missbrukare lär sig på det sättet att omgivningen inte går att lita på. De lever i stället med ständiga lögner.

Föräldrarna tror att inte barnen vet om att ekonomin trasslar och att föräldrarna då och då grälar om spriten. Men barnen vet mer än de vuxna tror. De lär sig att ljuga för sin omgivning. Att låtsas som om allt är bra och att finna på ursäkter vid behov. – Hur många är de här barnen? Hur många vuxna barn till missbrukare har vi runt omkring oss som vuxit upp på det här sättet? Det finns ett stort mörkertal här och vad gör vi åt det? Frågar Lennart Björk.